

MATEBOER
Milieutechniek BV

Rapport

Nader ecologisch onderzoek
IJsselhallen te Zwolle

Kampen
Ambachtsstraat 27
8263 AJ Kampen
Postbus 99
8260 AB Kampen
Tel.: 038—331 50 20

Almere
Steurstraat 7
1317 NZ Almere
Tel.: 036—530 24 10

Joure
Madame Curieweg 29
8501 XC Joure
Tel.: 0513—72 68 26

Zwolle
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle
Tel.: 038—331 50 20

www.mateboer.nl

MATEBOER

Projectontwikkeling BV
Bouw BV
Milieutechniek BV

Rapport

Nader ecologisch onderzoek
IJsselhallen te Zwolle

Opdrachtgever: Gemeente Zwolle

Projectnummer Mateboer:	**Projectnummer Gemeente Zwolle:**	**Datum:**	**Status:**
EC237031/SK	-	30 oktober 2023	Definitief
Opgesteld door:	**Paraaf:**	**Gecontroleerd door:**	**Paraaf:**
M. Hazelzet BSc	MH	S. Kamminga BSc	SK

KAMPEN
Ambachtsstraat 27
8263 AJ Kampen
Postbus 99
8260 AB Kampen
Tel.: 038 - 331 50 20

ALMERE
Steurstraat 7
1317 NZ Almere
Tel.: 036 - 530 24 10

JOURE
Madame Curieweg 29
8501 XC Joure
Tel.: 0513 - 72 68 26

ZWOLLE
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle
Tel.: 038 - 331 50 20

www.mateboer.nl

IBAN NL86 RABO 0397 3417 41
BIC RABONL2U
BTW nr. NL801654920B01
KvK nr. 05051184

Milieutechniek BV

Abstract

In opdracht van Gemeente Zwolle heeft Mateboer Milieutechniek B.V. in 2023 onderzoek uitgevoerd naar verblijfplaatsen van vleermuizen (laatvlieger, gewone- en ruige dwergvleermuis). De aanleiding voor het onderzoek zijn de geplande sloopwerkzaamheden ter plaatse van de IJsselhallen te Zwolle.

Er zijn geen verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied aanwezig van vleermuizen binnen het plangebied. Wel zijn meerdere vleermuizen rondom het plangebied waargenomen. Voor vleermuizen zijn geen vervolgstappen in de vorm van een ontheffing Wet natuurbescherming benodigd.

Tijdens het nader onderzoek is vastgesteld dat binnen het plangebied een egelverblijfplaats aanwezig is. Uit de effectbeoordeling blijkt dat dit een verblijfplaats is en derhalve een ontheffing voor de Wet natuurbescherming en activiteitenplan noodzakelijk zijn of dat er gewerkt kan worden volgens de gedragscode gemeenten in combinatie met een activiteitenplan. Deze gedragscode is op het moment van het schrijven van deze rapportage echter nog niet herzien.

In oktober 2023 is de verblijfplaats van de egel volgens de gedragscode en ecologisch werkprotocol verwijderd onder ecologische begeleiding.

Inhoud

1 INLEIDING 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Onderzoeksvragen 5
1.3 Wettelijk kader 5
1.4 Huidige situatie en plannen 6
1.5 Verantwoording en gebruik gegevens 7
1.6 Opbouw rapport 7
2 ONDERZOEKSMETHODE 8
3 ONDERZOEKSRESULTATEN 9
3.1 Vleermuis 9
3.2 Egel 9
4 EFFECTBEOORDELING 11
4.1 Vleermuis 11
4.2 Egel 11
5 CONCLUSIE 13

BIJLAGE 1: GERAADPLEEGDE BRONNEN
BIJLAGE 2: VERBODSBEPALINGEN SOORTENBESCHERMING
BIJLAGE 3: ONTHEFFINGSAANVRAAG UITLEG
BIJLAGE 4: ECOLOGISCH WERKPROTOCOL MET LOGBOEK

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Mateboer Milieutechniek B.V. heeft van de Gemeente Zwolle opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek naar vleermuizen (laatvlieger, gewone- en ruige dwergvleermuis) ter plaatse van de IJsselhallen te Zwolle. Tijdens de eerder uitgevoerde ecologische quickscan (Mateboer Milieutechniek B.V., kenmerk: BO224175/MJW, d.d. 8 september 2022) is vastgesteld dat de bebouwing op deze locatie geschikt is voor vleermuizen.

1.2 Onderzoeksdoel en onderzoeksvragen

Het doel van dit nader onderzoek is vast te stellen of de betreffende ontheffing plichtige soort(en) daadwerkelijk voorkomen (met bijbehorende functie(s) in de plangebieden) en/of de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming van de Wet natuurbescherming.

In voorliggend rapport zullen de volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. Is de onderzochte soort (vleermuizen) en/of andere beschermde soorten aanwezig in het plangebied of in de directe omgeving hiervan?
2. Zo ja, welke functies bekleed het plangebied voor deze soort(en)?
3. Blijft de functionaliteit van het plangebied behouden tijdens en na afloop van de voorgenomen werkzaamheden?
4. Is een ontheffing Wet natuurbescherming of andere vervolgstap benodigd?

1.3 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden. De provincie is (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met gevolgen voor Natura 2000-gebieden én voor beschermde dier- en plantensoorten. Daarmee zorgt zij tevens voor de verlening van vergunningen en ontheffingen. Bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag.

<u>Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb)</u>
De Wet natuurbescherming kent een zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor de beschermde natuurgebieden en in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Bij de uitvoering van handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

<u>Soortenbescherming (hoofdstuk 3 Wnb)</u>
De Wet natuurbescherming kent drie categorieën van beschermde soorten:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1)*
  Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels, zoals genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Deze groep wordt vaak onderverdeeld in soorten met een jaarrond beschermd nest en soorten waarvan het nest alleen in het broedseizoen (nestopbouw, ei-leg, broeden en voeren van jongen in het nest) beschermd is;
- *Soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5)*
  Soorten, niet zijnde vogels, van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I;

- *Overige soorten (artikel 3.10)*
  Soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, genoemd in onderdeel A van de bijlage bij artikel 3.10. Hieronder vallen ook de soorten waarvoor provincies vrijstelling hebben verleend.

Plannen/ingrepen dienen beoordeeld te worden op hun gevolgen voor beschermde soorten. Als uit de effectbeoordeling blijkt dat geen verbodsartikelen (zie bijlage 2) worden overtreden dan is het nemen van vervolgstappen niet nodig. Leidt de ingreep (mogelijk) wel tot het overtreden van de verbodsartikelen, dan is het nemen van vervolgstappen (bijvoorbeeld het aanvragen van een ontheffing, zie bijlage 3) wel nodig.

1.4 Huidige situatie, plannen en bevindingen quickscan

Het plangebied is gelegen aan de Rieteweg 4 te Zwolle (zie figuur 1.1). Het plangebied betreft een evenemententerrein (de IJsselhallen) bestaande uit bebouwing en veel omliggende parkeerplaatsen (zie figuur 1.2). Op deze parkeerplaatsen zijn meerdere bomen aanwezig en het terrein wordt van de Rieteweg gescheiden met diverse groenstructuren. Uit de eerder uitgevoerde quickscan blijkt dat de bebouwing van de IJsselhallen vele open stootvoegen en kieren bij de daklijsten heeft welke geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

De beoogde werkzaamheden bestaan uit het grotendeels slopen van de IJsselhallen. Het linkerdeel blijft waarschijnlijk deels bestaan. Hierna wordt het terrein bouwrijp gemaakt en zal volgens de gebiedsvisie een nieuwe woonwijk worden gerealiseerd. De gebiedsvisie is te vinden op https://www.zwolle.nl/nieuwe-veemarkt .

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (binnen de blauwe belijning).

Figuur 1.2 Overzichtsfoto van het plangebied.

1.5 Verantwoording en gebruik gegevens

Voorliggend onderzoek is uitgevoerd door veldwerkers ecologie van Mateboer Milieutechniek B.V. Zij zijn door opleiding, ervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor het doen van ecologisch onderzoek.

Dit rapport is uitsluitend samengesteld voor gebruik door de opdrachtgever. Het rapport is alleen geldig in originele en volledige vorm. Ieder ander dan de opdrachtgever, die het rapport gebruikt zonder specifieke referentie, doet dit op eigen risico. Mateboer Milieutechniek B.V. accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Mateboer Milieutechniek B.V. uitgevoerde onderzoek.

In het algemeen kan gesteld worden dat een ecologisch onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming of de inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar wordt aanbevolen de resultaten van de inventarisatie opnieuw te toetsen.

1.6 Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 wordt beschreven welke onderzoeksmethode is toegepast. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 zal de effectbeoordeling beschreven worden. Een samenvatting van de belangrijkste conclusies is te vinden in hoofdstuk 5. Hierna volgen de bijlagen waarin de gebruikte bronnen staan vermeld, de verbodsbepalingen soortenbescherming en ontheffing Wet natuurbescherming zijn opgenomen.

2 ONDERZOEKSMETHODE

Om na te gaan of in het plangebied aan de IJsselhallen te Zwolle verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied aanwezig is voor vleermuizen, zijn er meerdere veldbezoeken uitgevoerd in combinatie met een bureauonderzoek.

Het veldwerk is op verschillende dagen uitgevoerd. Tijdens deze veldbezoeken is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid, aantallen en exacte locatie van verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van de eerder genoemde soort. Tijdens deze veldbezoeken zijn alle relevante waarnemingen en gedragingen van de waargenomen diersoorten vastgelegd.

Voorliggend onderzoek is een toets van de ecologische potenties van de onderzoeklocatie en betreft een volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Tijdens de veldbezoeken is gewerkt conform de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Wanneer het vanwege de situatie nodig werd geacht is de onderzoeksintensiteit of het onderzoeksmoment aangepast. Met de gegevens die volgen uit het veldonderzoek en het bureauonderzoek kan een beoordeling gegeven worden over de mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzochte soorten. Indien negatieve effecten op de onderzochte soorten wordt verwacht zal een advies gegeven worden over de te nemen vervolgstappen.

Met behulp van de gekozen onderzoeksintensiteit en onderzoeksmethode kan worden gesteld dat voldaan is aan wat redelijkerwijs van een nader ecologisch onderzoek verwacht kan worden vanuit de Wet natuurbescherming.

De inventarisaties zijn uitgevoerd op basis van het ‘Vleermuisprotocol 2021’, ontwikkeld door Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol wordt jaarlijks in het Vleermuisvakberaad geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (Netwerk Groene Bureaus, 2023)

Tijdens de veldbezoeken is de bebouwing ter plaatse van het plangebied onderzocht op kraam-/zomerverblijfplaatsen en balts-/paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Tevens is gekeken naar de functionaliteit van het plangebied voor de vleermuis. Hierbij is ter plaatse van het plangebied en de directe omgeving gelet op foeragerende of overvliegende exemplaren.

De aanwezigheid en het gebruik van het plangebied door vleermuizen is onderzocht met behulp van detectieapparatuur: Petterson D240 in combinatie met een Anabat Walkabout.

De veldbezoeken en omstandigheden zijn weergegeven in de navolgende tabel.

Tabel 2.1. Uitgevoerd veldwerk met datum, tijden, omstandigheden en onderzochte soorten.

Datum	Zonsopgang/ -ondergang	Start/einde	Wind	Temperatuur	Neerslag	Bewolking	Aantal veldwerkers
22-05-23	21:37	21:37 – 23:37	3 Bft	16 °C	droog	licht bewolkt	8
05-06-23	05:23	03:23 – 05:23	1 Bft	11 °C	droog	helder	8
27-06-23	22:04	22:04 – 00:04	2 Bft	16 °C	droog	bewolkt	6
30-08-23	20:32	22:00 – 00:00	2 Bft	12 °C	droog	helder	7
20-09-23	19:44	23:00 – 01:00	2 Bft	17 °C	droog	licht bewolkt	7

3 ONDERZOEKSRESULTATEN

3.1 Vleermuizen

Voorjaarsonderzoek
In het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens de veldbezoeken geen zomer- of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen geconstateerd.

Er zijn meerdere overvliegende- en enkele foeragerende individuen waargenomen. De waargenomen soorten zijn de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en een laatvlieger *(Eptesicus serotinus*).

Najaarsonderzoek
In het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens de veldbezoeken geen balts- of paarverblijven geconstateerd. Er zijn meerdere overvliegende en foeragerende individuen van de gewone- nen of ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.2 Overige soorten

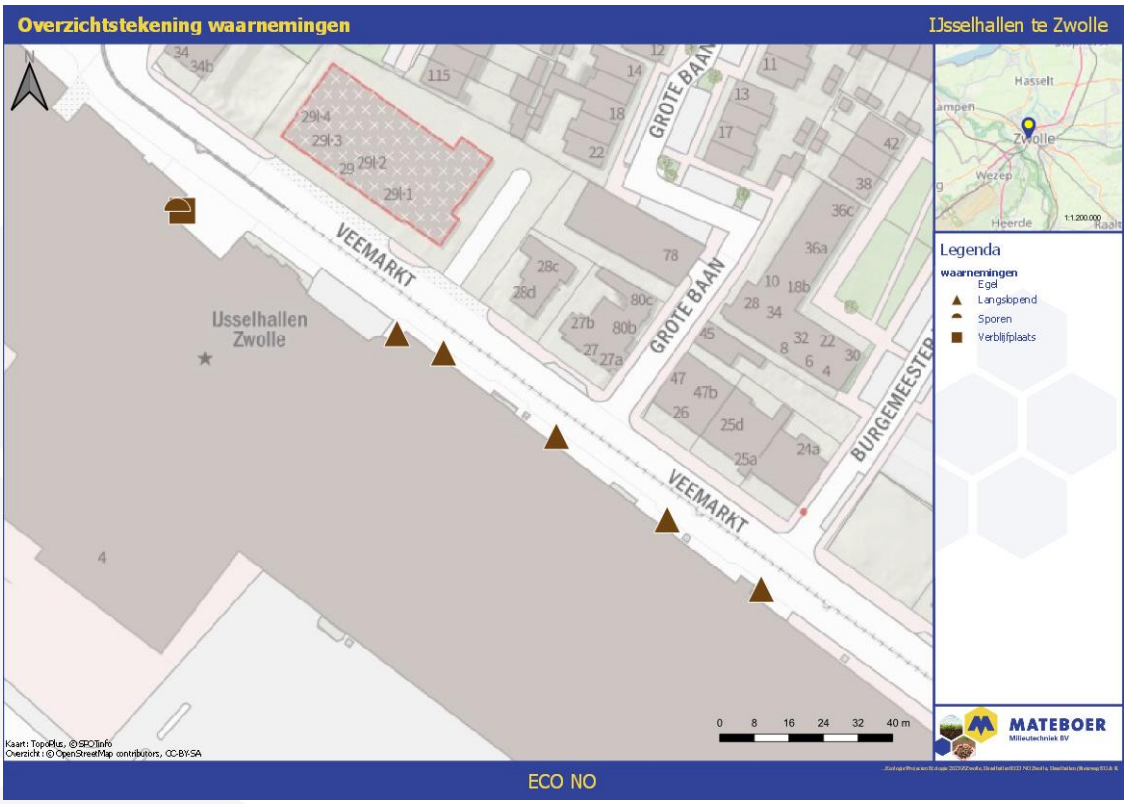
In het plangebied is op 30 augustus 2023 een egel waargenomen en zijn meerdere uitwerpselen van een egel (*Erinaceus europaeus*) aangetroffen (zie figuur 3.1). Tijdens het veldbezoek de egel kroop onder een platform waar veel bladeren liggen (zie figuur 3.2). De ruimte onder het platform dient als verblijfplaats. Tijdens het najaarsonderzoek is op 20 september 2023 een langslopende egel van oost naar west waargenomen. De locatie van deze waarnemingen is aangegeven in figuur 3.3.

Figuur 3.1 Latrine egel (naast verblijfplaats).

Figuur 3.2 Platform met daaronder verblijfplaats egel.

Figuur 3.3 Locatie waargenomen egel.

4 EFFECTBEOORDELING

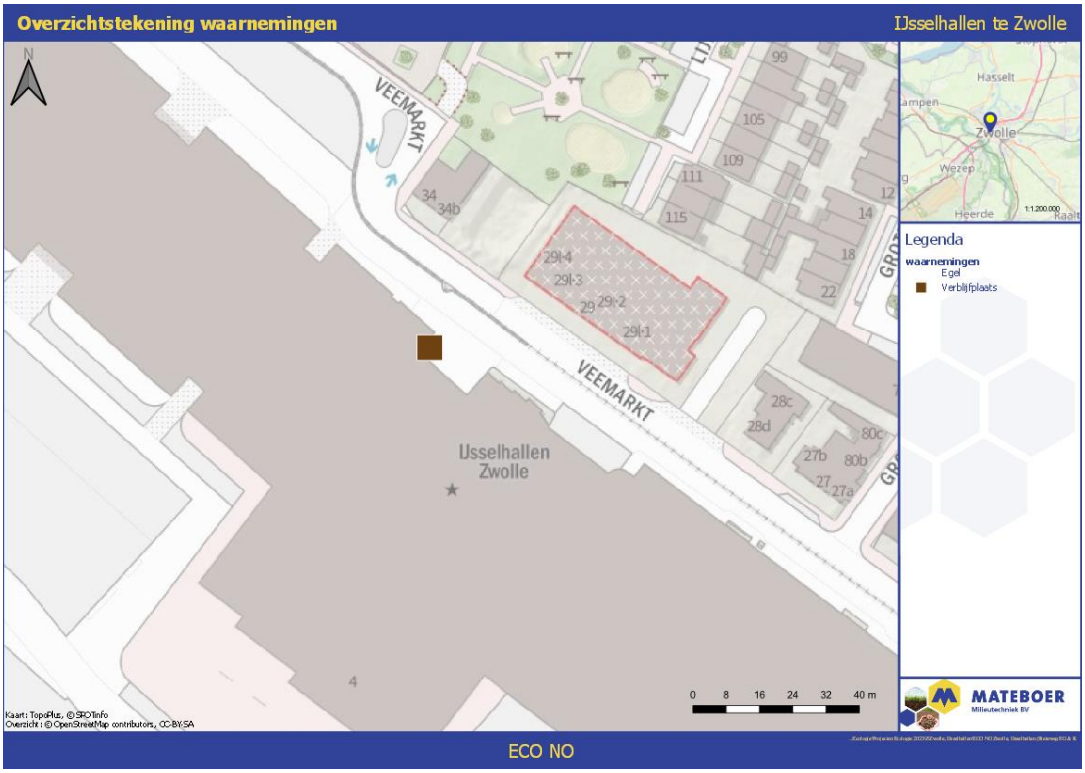
4.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn geen kraam-/zomerverblijfplaatsen of balts-/paarverblijfplaatsen aangetoond in het plangebied of de directe omgeving hiervan. Aangezien tijdens de werkzaamheden geen verblijfplaatsen verwijderd zullen worden is geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Derhalve is geen vervolgstap in de vorm van een ontheffing Wet natuurbescherming benodigd.

Ten tijde van alle veldbezoeken zijn overvliegende en foeragerende vleermuizen waargenomen buiten het plangebied. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden op de overvliegende en foeragerende vleermuizen geen negatieve effecten verwacht indien gewerkt wordt in de daglichtperiode, vleermuisvriendelijke verlichting wordt toegepast en/of het kunstlicht enkel op de werkzaamheden gericht is.

4.2 Egel

Tijdens het onderzoek is een egel waargenomen die zijn verblijfplaats onder het aanwezige plateau heeft. Bij nadere inspectie van deze locatie bleek een grote hoop bladeren onder het plateau te zijn verzameld, waarin zich meerdere gangen bevonden. Tevens lag er aangrenzend een hoop uitwerpselen van de egel, welke de impressie van een latrine gaf. Concluderend kan gesteld worden dat deze locatie een vaste verblijfsplaats van de egel betreft (zie figuur 4.1). Tijdens de voorgenomen werkzaamheden zal deze verblijfplaats verwijderd worden waardoor een overtreding zal plaatsvinden van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10, lid 1b). Derhalve is een ontheffing met een activiteitenplan genoodzaakt óf kan er gebruik gemaakt worden van de gedragscode voor gemeenten. Deze is op het moment van dit rapport niet geldig maar wordt naar verwachting herzien. Indien de gedragscode weer geldig is kan deze in combinatie met een werkprotocol worden toegepast.

Figuur 4.1 Overzichtstekening met verblijfplaats egel.

5 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit de sloop van de IJsselhallen in Zwolle. In dit nader onderzoek zijn de mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijfplaatsen) van vleermuizen (betreffende de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis) onderzocht.

5.1 Conclusie

In onderstaande tabel (5.1) is overzichtelijk weergegeven welke soort(groep)en aanwezig zijn in het plangebied en de directe omgeving. Tevens is weergegeven of de voorgenomen ontwikkeling verbodsbepalingen vanuit de wet natuurbescherming overtreedt en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om doorgang van de voorgenomen plannen mogelijk te maken.

Tabel 5.1 Overzichtstabel aanwezigheid beschermde soorten en vervolgstappen.

Soortgroep	Ingreep verstorend	Overtreding Wet natuurbescherming	Ontheffing Wet natuurbescherming	Overige vervolgstappen*
Vleermuizen	Nee	Nee*	Nee	Werkzaamheden uitvoeren tijdens daglichtperiode, vleermuisvriendelijke verlichting toepassen of kunstlicht enkel gericht op de werkzaamheden.
Egel	Ja	Ja	Ja	Ontheffing Wet Natuurbescherming i.c.m. activiteitenplan noodzakelijk of werken volgens gedragscode gemeenten (indien deze is herzien) i.c.m. werkprotocol.

** Indien de overige vervolgstappen niet gehanteerd kunnen worden, kan het voorkomen dat een overtreding Wet natuurbescherming plaatsvindt en een ontheffing Wet natuurbescherming toch noodzakelijk is, alvorens voorgenomen werkzaamheden doorgang kunnen vinden.*

Er dient ten alle tijde rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

In oktober 2023 is de verblijfplaats van de egel volgens de gedragscode en ecologisch werkprotocol verwijderd onder ecologische begeleiding.

BIJLAGE 1: GERAADPLEEGDE BRONNEN

Mateboer Milieutechniek B.V. (2022). *Quickscan Ecologie.* Kenmerk: BO224175/MJW

Netwerk Groene Bureaus. (2017). *Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.* Werkgroep 'Standaarden en protocollen'. Netwerk Groene Bureaus. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl

Netwerk Groene Bureaus. (2023). *Vleermuisprotocol 2021*. Opgeroepen op Juli 28, 2023, van NBG: https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/vleermuisprotocol

Zoogdiervereniging. (2023). *Egel*. Opgeroepen op September 18, 2023, van Zoogdiervereniging: https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/egel

BIJLAGE 2: VERBODSBEPALINGEN SOORTENBESCHERMING

Overzichtstabel met verbodsbepalingen op soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming

Vogelrichtlijn (§ 3.1)	Habitatrichtlijn (§ 3.2)	Overige soorten (§ 3.3)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

BIJLAGE 3: ONTHEFFINGSAANVRAAG

Een ontheffing op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming kan worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de ontheffing worden voorschriften opgenomen en/of regels opgesteld over de tijd en plaats waarvoor de ontheffing geldt, de middelen, installaties of methoden welke gebruikt mogen worden voor het vangen of doden en de wijze waarop het risico op de staat van instandhouding van de soort wordt beperkt.
Voor soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn (art. 3.1 en art. 3.2, lid 6) kan de ontheffing uitsluitend worden verleend, wanneer voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Zij is nodig:
    - In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
    - In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
    - Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
    - Ter bescherming van flora of fauna;
    - Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
    - Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
- De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn (art. 3.5 en art. 3.6, lid 2) kan de ontheffing uitsluitend worden verleend, wanneer voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Zij is nodig:
    - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitatten;
    - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom
    - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
    - Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of;
    - Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor een ontheffingsaanvraag geldt een beslissingstermijn van maximaal 13 weken (art. 5.1, lid 1 Wnb.). Dit termijn mag eenmaal verlengd worden met 7 weken (art. 5.1, lid 2 Wnb), na melding bij de ontheffingsaanvrager.

BIJLAGE 4: ECOLOGISCH WERKPROTOCOL MET LOGBOEK

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

IJsselhallen, egel

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE 1

1. Ecologisch werkprotocol 2
   - 1.1 Werkbeschrijving 2
   - 1.2 Risicoanalyse 2
   - 1.3 Risicomanagement 3
   - 1.4 Verzamelen en uitwisselen gegevens 5
   - 1.5 Communicatie 5
   - 1.6 Ondertekening 6

1. Ecologisch werkprotocol

1.1 Werkbeschrijving

Dit ecologisch werkprotocol hoort bij het eerder uitgevoerde nader onderzoek naar vleermuizen (EC237031/SK) ter plaatse van de IJsselhallen te Zwolle. Tijdens dit nader onderzoek is een verblijfplaats van een egel aangetoond aan de zijkant van de IJsselhallen onder een platform. Deze verblijfplaats zal verwijderd worden zodat de sloop en ontwikkeling van het plangebied kan plaatsvinden.

1.2 Risicoanalyse

1.2.1 Verzamelen informatie

Voor realisatie van dit bestek is informatie beschikbaar over de werklocatie, werkzaamheden, planning en soorten.

Werklocatie

Ligging: IJsselhallen aan de Rieteweg 4 te Zwolle (zie bijlage 1)

Status: de projectlocatie heeft geen bijzondere status

Werkzaamheden, planning en noodzaak

De volgende periode van uitvoering zijn gewenst:

Werkzaamheden	**Periode van uitvoering**
Verwijderen verblijfplaats egel	Oktober 2023
Plaatsen alternatieve verblijfplaats egel	Oktober 2023 (voorafgaand aan verwijderen verblijfplaats)
Slopen IJsselhallen	Januari 2024

Het betreft ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Noodzaak gekoppeld aan wettelijke belangen: groot openbaar belang.

Soorten

Soortinventarisatie: Uit nader onderzoek dat in de zomer 2023 is uitgevoerd blijkt dat er in het noordelijk deel van het plangebied een verblijfplaats van een egel aanwezig is onder een platform.

De volgende soort komt voor: egel (R&V)

Uitwerking risicoanalyse

Combinatie van gegevens uit de vorige paragraaf levert de volgende tabel op:

Soort	Status	Type verblijf	Risico	Aanpak
Verwijderen verblijfplaats				
Egel	Nationaal	Rust- en verblijf (3)	Verwijderen/verstoren, doden/vangen (artikel 3.10.1a&1b)	Zorgplicht, weghalen buiten winterrustperiode (november t/m maart)

Conclusies

Voorkomen of beperken van schade is mogelijk op basis van planning van de werkzaamheden voor de egel. De verblijfplaats dient verwijderd te worden buiten de winterrustperiode (november t/m maart). Het verwijderen van de verblijfplaats dient te worden uitgevoerd op basis van de Gedragscode soortbescherming gemeenten 2023 van Stadswerk (zie bijlage 2, pagina 68). Deze gedragscode is opgesteld t.b.v. goedkeuring, waarna er op 1 augustus 2023 een goedkeuring van het ontwerp is verstuurd (zie bijlage 3). Derhalve is dit werkprotocol op basis van de gedragscode nog niet toereikend op het moment van uitvoering. De opdrachtgever is hiervan op de hoogte en neemt hiervoor de volle verantwoordelijkheid.

1.3 Risicomanagement

1.3.1 Deskundigheid

Voor dit werk geldt de volgende borging van deskundigheid:

- Werkvoorbereiding opdrachtnemer:
  - De ecologisch deskundige (RO3) stelt een ecologisch werkprotocol op en levert deze aan voorafgaand aan de werkzaamheden bij de voorman van de aannemer die het werk gaat uitvoeren (RO2) en aan de opdrachtgever (gemeente Zwolle).
- Uitvoering:
  - De werkzaamheden (verwijderen verblijfplaats) wordt uitgevoerd door gecertificeerde mensen (RO1). Tijdens deze werkzaamheden is ten alle tijden een ecologische deskundige aanwezig.

- De werkzaamheden (plaatsen alternatieve verblijfplaats) wordt uitgevoerd door de ecologische deskundige.
- De ecologische deskundige geeft voorafgaand aan het starten van de werkzaamheden een aparte toolboxmeeting om het werkprotocol uit te leggen en omgang met beschermde soorten (R&V) nader te onderbouwen.
- Ecologisch werkprotocol en gedragscode zijn ten alle tijden op locatie aanwezig.

1.3.2 Zorgvuldig handelen

Algemeen zorgvuldig handelen

- Controle van soortinformatie: Voorafgaand aan de werkzaamheden voert de ecologisch deskundige (RO3) een schouw uit om te bepalen of de egel op het moment van de werkzaamheden aanwezig is.
- Planning en werkperioden: Werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de winterrustperiode (november t/m maart)
- Werkrichting/werktechniek/fasering: Er wordt van zuid naar noord gewerkt.
- Geluid: n.v.t.
- Aanwezigheid: Tijdens de werkzaamheden wordt op een rustige manier gewerkt.
- Vrijkomend materiaal: Vrijgekomen blad en nestmateriaal wordt afgevoerd.

Specifiek zorgvuldig handelen

Uitwerking van de omgang met soorten, type rust- en voortplantingslocaties en essentiële leefgebieden.

- Eerst wordt door de ecologisch deskundige de alternatieve verblijfplaats voor de egel geplaatst. Voor de egel wordt een alternatieve verblijfplaats aangebracht op een droge ondergrond en voor de helft gevuld met droog blad. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de egelkast van Unitura of Traas nature care of een kast van gelijke kwaliteit. Dit wordt voorafgaand aan de werkzaamheden gerealiseerd door de ecologisch deskundige. Deze locatie wordt bij plaatsing geregistreerd/gedocumenteerd doormiddel van foto's en in de vorm van een kaart. De locatie wordt na afronding van de werkzaamheden aan de opdrachtgever gedeeld, de opdrachtgever is na plaatsing verantwoordelijk voor de functionaliteit en het in stand houden van deze verblijfplaats.
- Voor de egel wordt de rust- en verblijfplaats verwijderd buiten de winterrustperiode van november tot en met maart, mogelijke overwinteringslocaties worden hiermee niet aangetast.
- Het blad van de verblijfplaats wordt in één richting verwijderd in de richting van de straat (veemarkt).
- Indien de egel aanwezig is tijdens het verwijderen van de verblijfplaats wordt de egel gestimuleerd om van de projectlocatie weg te lopen.

- Voor aanvang van de algehele sloop wordt door de ecologisch deskundige een laatste schouw uitgevoerd om de aanwezigheid van de egel (of andere beschermde soorten) uit te sluiten.

1.4 Verzamelen en uitwisselen gegevens

- De ecologisch deskundige controleert de soorteninformatie en doet voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een schouw om informatie over de aanwezige beschermde soorten te actualiseren.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt op locatie een logboek (zie bijlage 4) bijgehouden en indien beschermde soorten aanwezig zijn een waarnemingsformulier bijgehouden. Hierbij worden de volgende punten vermeld: soort, type verblijfplaats, datum, handtekening. Waarnemingen worden dezelfde dag nog gemeld aan de ecologisch deskundige (RO3).
- Indien er nieuwe waarnemingen zijn/calamiteiten wordt dezelfde dag nog contact gezocht met de ecologisch deskundige. Deze treedt in overleg indien nodig met het bevoegd gezag indien er geen maatregelen beschreven staan in dit ecologisch werkprotocol. Totdat de ecologisch deskundige schriftelijk de werkzaamheden kan vrijgeven met mogelijk aanvullende maatregelen wordt het werk stilgelegd.
- Na afronding van de werkzaamheden wordt het logboek en waarnemingsformulier ondertekend verzonden naar opdrachtgever en ecologisch deskundige.
- Voorafgaand, tijdens en na afronding van de werkzaamheden levert de ecologisch deskundige schriftelijk verslag van beschermde soorten, R&V en andere belangrijke zaken rondom soorten aan opdrachtgever.

1.5 Communicatie

- Contactpersoon: Maud Hazelzet (ecologisch deskundige) van Mateboer Milieutechniek
- Overlegmomenten:
    - Startoverleg: Voorafgaand start werkzaamheden op maandag 9 oktober 2023.
    - Oplevering: Na afronding van de schouw voorafgaand aan de algehele sloop in januari 2024.

1.6 Ondertekening

Overdracht opdrachtgever

Dit ecologisch werkprotocol is aan de opdrachtgever overgedragen:

Namens opdrachtnemer	*Mateboer Milieutechniek B.V.*
Handtekening werkvoorbereider	
Plaats	*Zwolle*
Datum	*5-10-2023*

Instructie medewerkers

De instructie over dit ecologisch werkprotocol heeft plaatsgevonden:

Aan wie	*Wanneer (datum)*	*Door wie*
A. van Aalst	9 okt '23	M. Mateboer (uitvoerder)
[illegible]	9 okt '23	M. Mateboer (uitvoerder)
	...	(uitvoerder)
	...	(uitvoerder)

MATEBOER

Projectontwikkeling BV
Bouw BV
Milieutechniek BV

Logboek Ecologisch Werkprotocol

Handeling	Datum	Locatie/segment	Bijzonderheden/opmerkingen	Paraaf
egelhuis plaatsen	5 okt '23		egelhuis in groenstrook geplaatst	M.d
(mogelijke) verblijfplaatsen verwijderd	9 okt '23		geen egel aanwezig, wel veel uitwerpselen	M.d